

Однак, найбільш ефективним виявилось доповнення попередньої лікувальної схеми анти-прогестагеном – алізін у другій дослідній групі тварин. Так, до кінця третьої доби клінічні ознаки запалення матки зникли у 22,2 % самок, до четвертої – 44,4 % і до кінця п'ятої доби клінічне одужання спостерігали у всіх собак цієї групи.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Чекрышева В.В., Гаркуша А.К. Исследование корреляции мастита и эндометрита у плотоядных. Вестник КрасГАУ. 2019. № 12. С. 119–124.
2. Endometritis in Mix Breed Dog / I.W.Y. Semarariana et al. Proc. of the 20th FAVA CONGRESS & The 15th KIVNAS PDHI, Bali. 2018. № 1–3. P. 509–510.
3. Histopathological Classification of Canine Endometritis / Jing-Xuan Wang et al. 2021. 18 p. URL: <https://assets.researchsquare.com/files/rs-521483/v1/61893b30-6ee4-4bce-b546-b37b6063fca8.pdf?c=1631883295>
4. Endometritis and pyometra in bitches: a review / B. Kempisty et al. Veterinarni Medicina. 2013. Vol. 58 (6). P. 289–297.
5. Granulomatous metritis caused by suspected *Dirofilaria immitis* in a dog: a case report / J.K. Park et al. Veterinarni Medicina. 2013. Vol. 58 (8). P. 437–441.

УДК: 636.7.09:618.19-002

ПУЧКОВА А.І., магістрантка

Науковий керівник – **ПЛАХОТНЮК І.М.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЛІКУВАННЯ СОБАК ЗА МАСТИТУ

Анотація. Найбільш ефективні під час лікування сук із гострим маститом є поєднання антимікробної, імуностимулюючої, заміної і протизапальної терапії. Так, використання конвенії, дексаметазону, тривіту та анфлуруну забезпечило одужання всіх тварин протягом курсу лікування. За такого лікування були відсутні рецидив хвороби та ускладнення (абсцес).

Ключові слова: собака, мастит, молочний пакет, анфлурон.

Мастит – це запалення одного або більше молочних пакетів у собак. Зазвичай він виникає відразу після родів або під час несправжньої вагітності. Більшість випадків запалення молочних залоз у собак пов'язані з інфікуванням, яке виникає після проникнення бактерій через відкриті соскові канали або коли мікроорганізми надходять до тканин молочного пакета з іншого місця через кровотік. Лактація під час післяродового періоду сприяє легшому доступу мікробів до тканин молочної залози [1].

Запальний процес може виникнути внаслідок аномального скупчення молока в молочних залозах та іноді пов'язаний з поганою гігієною самки чи внаслідок травми під час ссання цуценятами і перенесені від останніх бактерій до матері [1, 2].

Мастит може виникнути раптово (гострий перебіг) або розвиватися повільно та стати хронічним. Ознаки гострого маститу наступні: набряк, почервоніння і болючість уражених залоз; млявість, лихоманка і погіршення апетиту у деяких тварин; може бути уражено одна або кілька залоз, а найчастіше страждає остання пара залоз; секрет після видавлювання має безбарвний колір містить кров або гнійний ексудат; під час сильного ураження може розвиватися гангрена пакета або абсцес, а іноді – глибокі виразки. Хронічний мастит може бути випадководіагностованим, особливо у старих, не лактуючих, інтактних самок. За хронічного маститу спостерігають мінімальне запалення і виявляють потовщені тканини або вузлики. У деяких випадках запалення молочної залози у сук може спровокувати різні захворювання у новонароджених або їх смерть [2].

Важливо розпочати терапію хворих самок відразу після встановлення діагнозу. Бажано розпочати антибіотикотерапію негайно, навіть до результатів посіву мікроорганізмів. Важливо, щоб уражені молочні пакети залишалися без секрету, для цього

власники повинні вручну здоювати його. Обов'язково припиняють підсос новонародженими, оскільки інфекція може поширитися на останніх, так як досить складно не давати їм смоктати уражені залози. В даному випадку розпочинають штучне вигодовування [1, 2].

За важкого стану (абсцес або гангрена) здоювати і масажувати не рекомендується, а накладають теплі вологі компреси. У деяких випадках можна виконати хірургічне дренивання чи мастектомію і також може знадобитися внутрішньовенні введення рідин чи антибіотиків [1, 2].

Мета роботи розробка ефективних методів лікування собак за маститу.

Дослідження були проведені в умовах ветеринарної клініки «Прайд» м. Біла Церква Київської області.

Для проведення досліджень було дві групи тварин – контрольну і дослідну. По одинадцять собак у групи підбирали за принципом аналогів. Під час відбору враховували ступінь ураження молочних залоз, вік і масу тварин.

Під час лікування самок контрольної групи застосовували традиційний медикаментозний протокол лікування, що використовує клініка. Так, під час лікування собак з маститом у клініці внутрішньом'язово застосовують цефтріаксон (20-40 мг/кг маси тварини 5 разів через добу; перед введенням вміст одного флакона розчиняють в 3,6 мл 1% розчину лідокаїну), дексаметазон (0,25-0,5 мл/5 кг; за необхідності повторну ін'єкцію проводили через 2 доби), тривіт (1 мл) та рокситоцин (5–10 МО 3 рази через добу).

У дослідній групі протимікробну терапію проводили антибіотиком конвенія (підшкірно, 8 мг/кг маси тварини, одноразово), протизапальну – дексаметазоном (0,25-0,5 мл/5 кг; за необхідності повторну ін'єкцію проводили через 2 доби), замісну – тривітом (внутрішньом'язово, 1 мл) та імуностимулюючу – анфлувроном (внутрішньом'язово, 1 мл, 3 рази через доб).

Ефективність лікування контролювали за зникненням клінічних ознак та розвитком рецидиву хвороби протягом 30 діб.

Встановили, що після застосування для лікування сук з гострим маститом цефтріаксону, дексаметазону, тривіту та рокситоцину одужало 72,7 % тварин, рецидив хвороби протягом 30 діб досліду спостегігався у 36,4 % собак, а оперативне втручання з метою видалення пакета чи абсцесу застосовували у 27,3 % самок. Заміна цефтріаксону на конвенію та рокситоцину на анфлувроном у дослідній групі супроводжувалося покращення ефективності лікування (після курсу лікування одужали всі тварини та був відсутній повторний прояв хвороби протягом досліду).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. New insights of canine mastitis – a review / Iлона Kaszak et al. Animal Science Papers and Reports. 2018. Vol. 36 (№ 1). P. 33–44.
2. Examination of Aerobic Bacteria from Milk Samples of Bitches with Clinical Mastitis / Sorumlu Yazar et al. J. Fac. Vet. Med. Istanbul Univ. 2015. № 41 (2). P. 227–231.

УДК:35.07/.08(477):005.2'06

МАЗУР А.П., магістранта

Науковий керівник – **БАБАНЬ О.А.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТІВ ГЕСТАВЕТ ТА ФЕРТАГІЛ ДЛЯ СТИМУЛЯЦІЇ СТАТЕВОЇ ЦИКЛІЧНОСТІ У СВИНОМАТОК

Встановлено ефективність застосування різних схем стимуляції статевої циклічності у свиноматок. Доведено, що використання препарату Геставет сприяє прояву статевої циклічності у 100 % дослідних тварин.

Ключові слова: Свиноматки, статева охота, Геставет, Фертагіл.